

0314 682 888

info@rijnlandadvies.nl

Postbus 35

7030 AA Wehl

www.rijnlandadvies.nl

Marktverkenning Branche Groen Erfgoed

Eindrapport voor het Meld- en expertisepunt Specialistisch Vakmanschap

18 januari 2017
Kees Hagens
Sigrid Koopman
Karin Slot

Inhoudsopgave

	pagina
Conclusies over het arbeidsmarktperspectief	1
Werkzame personen in Groen Erfgoed	1
Banen voor toekomstige leerlingen	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 De opzet en uitvoering van het onderzoek	3
2. De onderzoeksresultaten	4
2.1 Organisatietype	4
2.2 Werkzame personen	4
2.3 Ontwikkeling van het arbeidsvolume	6
2.4 Verwachtingen voor 2017	7
2.5 Leeftijdsopbouw	8
2.6 Taken	9
2.7 Kennis en vaardigheden	12
2.8 Functies	13
2.9 Beroepsopleidingen	14
2.10 Interesse in het opleiden van leerlingen	15
2.11 Baankansen	16
2.12 Bijscholing van medewerkers	18
2.13 Veranderende eisen	20
2.14 Ontwikkeling uitgaven	21

Conclusies over het arbeidsmarktperspectief

Dit rapport behandelt de resultaten van het onderzoek "Marktverkenning Branche Groen Erfgoed", dat in november 2016 tot en met januari 2017 werd uitgevoerd. In deze conclusies wordt een deel van de onderzoeksresultaten samengevat, namelijk het deel dat inzicht geeft in het arbeidsmarktperspectief voor leerlingen uit een toekomstige opleiding Groen Erfgoed. De overige onderzoeksresultaten worden in deze conclusies niet behandeld en zijn terug te vinden in het rapport.

Werkzame personen in Groen Erfgoed

Het totale aantal werkzame personen in de organisaties die deelnamen aan het onderzoek bedraagt 189 personen en vormt een arbeidsvolume van 147 fulltime equivalenten. In totaal werken er 54 personen met een flexibele arbeidsrelatie en ruim 1.000 vrijwilligers.

Totaal aantal werkzame personen in de bedrijven die meewerkten aan het onderzoek		
	Aantal personen	Aantal FTE
Aantal personen met een dienstverband	189	147,2
Aantal personen met een flexibele arbeidsrelatie	54	-
Aantal personen werkzaam als vrijwilliger	1.032	-

Aangezien de respons 47% van het totale bestand van het Gilde van Tuinbazen bedraagt, kan worden aangenomen, dat de totale werkgelegenheid maximaal 2,19 keer het hierboven aangegeven volume bedraagt. De totale werkgelegenheid binnen Groen Erfgoed bedraagt dus waarschijnlijk *maximaal* 400 personen (310 FTE) met een dienstverband en *maximaal* 115 personen met een flexibele arbeidsrelatie.

Gemiddeld werken er per organisatie 4 personen met een dienstverband, zij vormen een volume van 3,35 FTE. De omvang van de organisaties varieert van 0 tot maximaal 25 mensen met een dienstverband. Daarnaast werken er per organisatie gemiddeld 1,32 flexibele arbeidskrachten, met een minimum van 0 en een maximum van 7 personen. Het aantal FTE van personen met een flexibele arbeidsrelatie is gemiddeld 0,84.

Daarnaast zijn er gemiddeld 21,5 vrijwilligers werkzaam per organisatie. Het aantal werkzame vrijwilligers varieert van 0 tot 300. Het gemiddeld aantal FTE is voor de vrijwilligers niet uit te rekenen, doordat veel tuinbazen dit niet goed kunnen schatten.

Aantal werkzame personen *per organisatie* met werkzaamheden op het gebied van Groen Erfgoed

	Aantal personen			Aantal FTE		
	Gemiddeld	Min	Max	Gemiddeld	Min	Max
Aantal personen met een dienstverband	4,02	0	25	3,35	0	18,75
Aantal personen met een flexibele arbeidsrelatie	1,32	0	7	0,84	0	7
Aantal personen werkzaam als vrijwilliger	21,5	0	300	-	0	10

63% van de tuinbazen verwacht dat het aantal betaalde arbeidskrachten (vast en flexibel) de komende vijf jaar gelijk blijft. Een vijfde (21%) verwacht dat dit toe zal nemen. 10% verwacht dat het aantal betaalde krachten zal dalen.

Banen voor toekomstige leerlingen

Van de 48 bedrijven die aan het onderzoek hebben meegewerkt, denken 3 bedrijven stagiaires te zullen nemen van een toekomstige MBO-opleiding voor Groen Erfgoed én deze stagiaires na een stage ook een dienstverband aan te kunnen bieden. Tezamen bieden deze drie organisaties op dit moment werk aan 18 personen (15,8 FTE) en 4 flexibele arbeidskrachten.

Acht bedrijven denken wel een stageplaats te zullen bieden, maar weten niet of ze stagiaires daarna ook een betaalde baan aan kunnen bieden. Bij deze acht bedrijven werken in totaal 29 personen (22,2 FTE) met een dienstverband en 7 flexibele arbeidskrachten. Dit betekent dat het arbeidsmarktperspectief onder deze bedrijven voor stagiaires van een nog te realiseren MBO-opleiding Groen Erfgoed beperkt is. Bij deze bedrijven zullen uit een eerste lichting 3 tot (maximaal) 11 leerlingen een baan kunnen vinden. Een extrapolatie naar de totale populatie levert het perspectief op dat er maximaal 7 tot 24 leerlingen een baan zullen vinden.

Het personeelsbestand is stabiel en kent weinig verloop. Daarom kan verwacht worden, dat de baankansen voor leerlingen uit latere cohorten kleiner zullen zijn dan voor leerlingen uit het eerste cohort.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Meld- en expertisepunt Specialistisch Vakmanschap heeft Rijnland Advies opdracht gegeven een marktverkenning uit te voeren. Het doel van het onderzoek was een goede branche- en arbeidsmarktanalyse te maken, waarop een opleidingsarrangement voor de branche Groen Erfgoed kan worden gebaseerd. Men wil een kwantitatief en kwalitatief beeld van de branche met informatie over feiten en cijfers, trends en innovaties, demografische en (bedrijfs)economische gegevens, werkgelegenheid (vacatures) en opleidingsbereidheid, vacatures en de opleidingsbehoefte van de branche.

1.2 De opzet en uitvoering van het onderzoek

Stap 1. Beperkte telefonische enquête

SBB en Rijnland Advies hebben een vragenlijst opgesteld en hiermee een telefonische enquête uitgevoerd onder 20 bedrijven. De resultaten van de enquête zijn op eenvoudige wijze gerapporteerd aan het Meldpunt. Deze resultaten zijn gebruikt om de voorgestructureerde antwoorden op de gesloten vragen in de online-enquête op te kunnen stellen. Tevens is aan de hand van de telefonische enquête besloten om de online enquête te richten op de tuinbazen.

Uit de telefonische enquête bleek dat de tuinbazen de meeste informatie geven en het grootste inzicht hebben in de werkgelegenheid, de vakinhoud en de ontwikkelingen. Eigenaren (bazen van tuinbazen) hebben veel minder kennis op deze zaken. Erfgoedhoveniers doen relatief weinig werk in de tuinen/op de landgoederen. Slechts 2% tot 20% van hun omzet zit in Groen Erfgoed. Hoveniers worden alleen incidenteel ingehuurd, bijvoorbeeld om een boom weg te halen of voor snoeiwerk. We zijn geen enkele hovenier tegengekomen die het volledige onderhoud of beheer van een tuin of landgoed verzorgt. Het overgrote deel van het werk in de tuinen en op de landgoederen wordt gedaan door de tuinbaas, eventuele ondergeschikten en vrijwilligers.

Stap 2. Online enquête onder tuinbazen

Op basis van de verzamelde inzichten in stap 1 hebben Rijnland Advies en het Meldpunt een vragenlijst opgesteld voor een online enquête. Deze vragenlijst is per e-mail uitgezet onder de tuinbazen. In totaal is een respons bereikt van 48 ingevulde vragenlijsten op een bestand van 103 tuinbazen. Deze respons geeft een maximale onnauwkeurigheidsmarge van 10,4%.

Stap 3. Analyse en rapportage

Ten behoeve van dit rapport zijn de resultaten van de online enquête geanalyseerd. De volgende analyses zijn uitgevoerd:

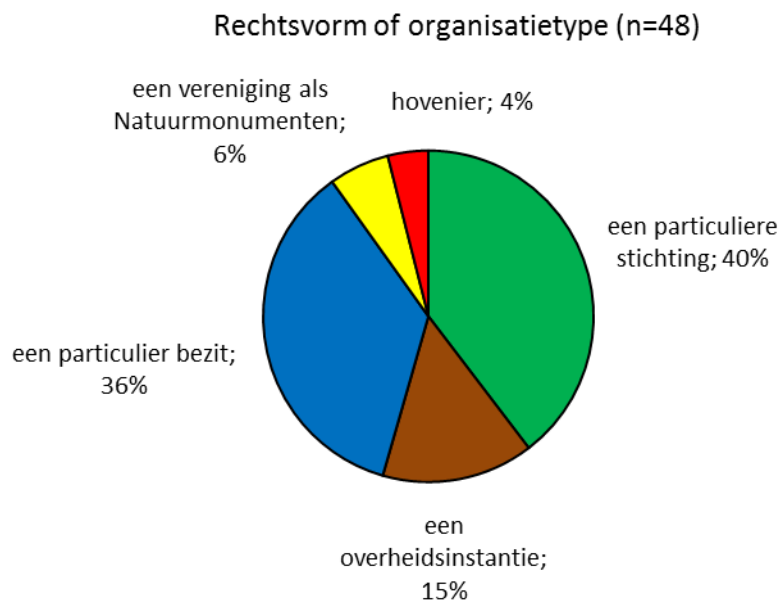
- rechte tellingen op alle vragen;
- optellingen en extrapolaties op relevante variabelen zoals de totale werkgelegenheid en verwachte banen voor leerlingen;
- categorisering en totaaloverzichten van antwoorden op de open vragen.

Analyses van significante verschillen tussen groepen bedrijven zijn met de beperkte gerealiseerde respons niet goed mogelijk.

2. De onderzoeksresultaten

2.1 Organisatietype

De meeste tuinbazen zijn werkzaam bij particuliere stichtingen (40%) en particuliere eigendommen (36%). Een klein deel van de tuinbazen werkt bij overheidsinstanties, een vereniging of bij hoveniers.

2.2 Werkzame personen

Gemiddeld zijn in de organisaties 4 personen werkzaam met een dienstverband. De omvang van de organisaties varieert van 0 tot maximaal 25 mensen met een dienstverband. Gemiddeld zijn er 3,35 FTE in dienst.

Het aantal werkzame personen met een flexibele arbeidsrelatie is gemiddeld 1,32, met een minimum van 0 en een maximum van 7 personen. Het aantal FTE van personen met een flexibele arbeidsrelatie is gemiddeld 0,84.

Daarnaast zijn er gemiddeld 21,5 vrijwilligers werkzaam. Het aantal werkzame vrijwilligers varieert van 0 tot 300. Het gemiddeld aantal FTE is voor de vrijwilligers niet uit te rekenen, doordat veel tuinbazen het aantal FTE niet goed kunnen schatten.

	Aantal personen			Aantal FTE		
	Gemiddeld	Min	Max	Gemiddeld	Min	Max
Aantal personen met een dienstverband	4,02	0	25	3,35	0	18,75
Aantal personen met een flexibele arbeidsrelatie	1,32	0	7	0,84	0	7
Aantal personen werkzaam als vrijwilliger	21,5	0	300	-	0	10

Het totale aantal werkzame personen in de organisaties die deelnamen aan het onderzoek bedraagt 189 personen en vormt een arbeidsvolume van 147 fulltime equivalenten. In totaal werken er 54 personen met een flexibele arbeidsrelatie en ruim 1.000 personen als vrijwilliger. Het volume van de flexibele krachten en de vrijwilligers kunnen veel tuinbazen niet aangeven.

Totaal aantal werkzame personen in de bedrijven die meewerkten aan het onderzoek

	Aantal personen	Aantal FTE
Aantal personen met een dienstverband	189	147,2
Aantal personen met een flexibele arbeidsrelatie	54	-
Aantal personen werkzaam als vrijwilliger	1.032	-

Aangezien de respons 47% van het totale bestand van het Gilde van Tuinbazen bedraagt, kan worden aangenomen, dat de totale werkgelegenheid maximaal 2,19 keer het hierboven aangegeven volume bedraagt. De totale werkgelegenheid binnen Groen Erfgoed bedraagt waarschijnlijk *maximaal* 400 personen (310 FTE) met een dienstverband en *maximaal* 115 personen met een flexibele arbeidsrelatie.

2.3 Ontwikkeling van het arbeidsvolume

De meeste tuinbazen (73%) verwachten dat het aantal mensen met een dienstverband in 2017 gelijk zal blijven. 10% verwacht dat dit zal stijgen.

Bijna een derde (63%) van de tuinbazen verwacht dat het aantal mensen met een flexibel dienstverband in 2017 gelijk zal blijven. 10% verwacht dat het zal stijgen.

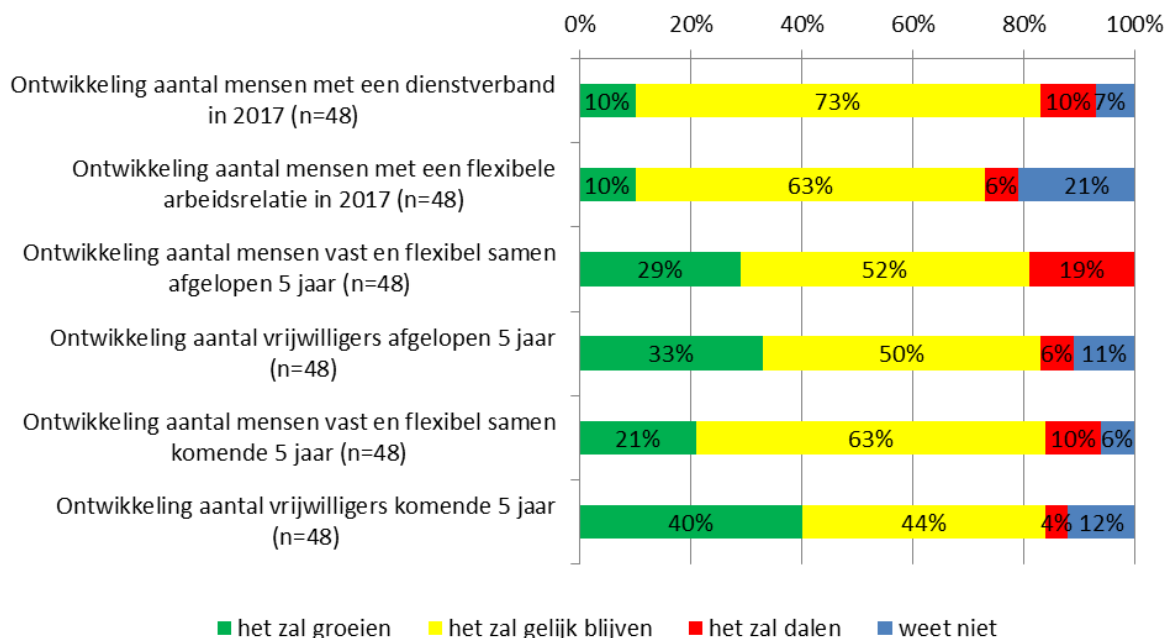
Volgens de helft van de tuinbazen (52%) is het aantal betaalde krachten (vast en flexibel) de afgelopen 5 jaar gelijk gebleven. volgens 29% is het aantal betaalde krachten gestegen. 19% geeft aan dat het aantal betaalde krachten de afgelopen 5 jaar is afgenomen.

In de helft (50%) van de tuinen is het aantal vrijwilligers de afgelopen vijf jaar gelijk gebleven. Bij een derde (33%) is het aantal vrijwilligers toegenomen.

63% verwacht dat het aantal betaalde arbeidskrachten (vast en flexibel) de komende vijf jaar gelijk blijft. Een vijfde (21%) verwacht dat dit toe zal nemen. 10% verwacht dat het aantal betaalde krachten zal dalen.

In 44% van de tuinen denkt de tuinbaas dat het aantal vrijwilligers de komende vijf jaar gelijk zal blijven. Bij 40% van de tuinen denkt men dat het aantal vrijwilligers zal toenemen. 4% denkt dat het aantal vrijwilligers al afnemen in de komende vijf jaar.

Ontwikkeling arbeidsvolume in de afgelopen vijf jaar

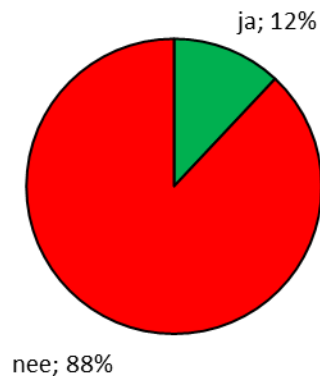

2.4 Verwachtingen voor 2017

Vacatures voor mensen met een dienstverband

Eén op de acht bedrijven (12%) heeft in 2017 vacatures op het gebied van Groen Erfgoed, waarbij een dienstverband wordt aangeboden.

Vacatures voor mensen met een dienstverband in 2017? (n=48)

De organisaties met vacatures verwachten in 2017 gemiddeld vacatures voor 1,4 personen, ofwel 1,2 FTE. Het minimum aantal verwachte vacatures is 1 en het maximum aantal verwachte vacatures is 2.

Bij elkaar opgeteld totaal verwachten de organisaties in 2017 voor 7 personen vacatures, ofwel 6,1 FTE.

Gebruik van flexibele arbeid

Zoals gemeld op de vorige pagina, verwacht 63% van de tuinbazen dat het aantal in te zetten flexibele krachten in 2017 gelijk zal blijven. 10% verwacht meer flexibele krachten in te zullen zetten en 6% verwacht minder flexibele arbeidskrachten in te zullen zetten.

De tuinbazen die minder flexibele krachten denken te zullen gebruiken, kunnen niet aangeven hoeveel. Degenen die meer flexibele krachten verwachten in te zetten, denken opgeteld 4,5 personen meer in te zullen zetten in 2017.

2.5 Leeftijdsopbouw

Gemiddeld is 46% van de medewerkers in de tuinen ouder dan 50 jaar. Daarmee ligt het aandeel van 50 plussers in deze branche rond het Nederlands gemiddelde. Het aandeel van personen van 50 jaar en ouder in de arbeidsdeelname bedroeg landelijk in het derde kwartaal 2016 41% (Bron: CBS statline 14 januari 2017).

Aandeel medewerkers ouder dan 50 jaar (in dienst en flexibel)	
Aandeel medewerkers (vast en flexibel) ouder dan 50 jaar.	
Gemiddeld	46%
Minimum	0%
Maximum	100%

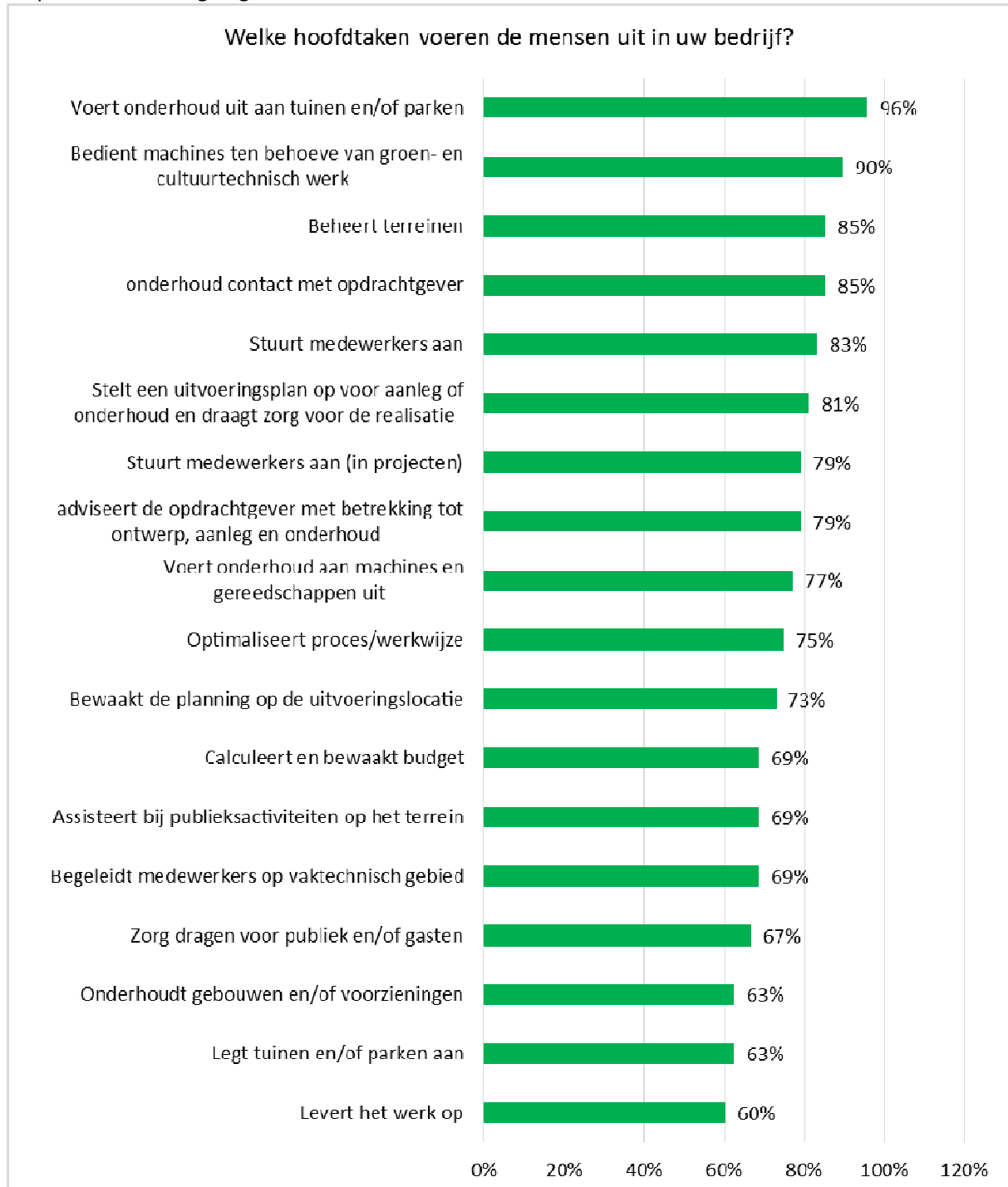
Het aandeel van oudere werknemers varieert sterk. Bij een vijfde van de organisaties (21%) is geen enkele medewerker ouder dan 50 jaar. Bij één op de zes organisaties (17%) zijn alle medewerkers ouder dan 50 jaar. Bij 38% van de organisaties is meer dan de helft van de medewerkers ouder dan 50 jaar.

Aandeel medewerkers (met dienstverband en flexibele arbeid) ouder dan 50 jaar

Aandeel medewerkers ouder dan 50 jaar	%
0%	21%
1 t/m 25%	13%
26 t/m 50%	29%
51 t/m 75%	15%
76 t/m 99%	6%
100%	17%
Totaal	100%

2.6 Taken

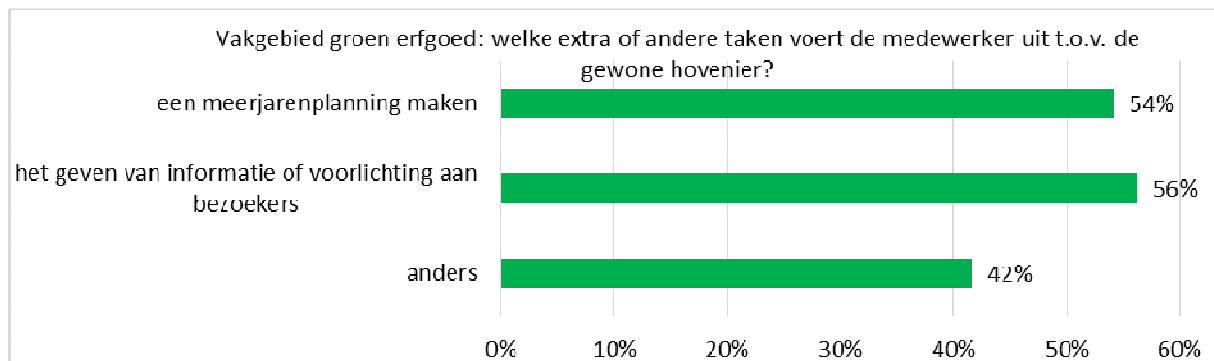
In de online enquête zijn de hoofdtaken van de medewerkers geïnventariseerd. Hierbij zijn alle werkprocessen uit het kwalificatiedossier Groene Ruimte - Vakbekwaam hovenier aan de respondenten voorgelegd.

63% van de tuinbazen mist geen taken in de bovenstaande opsomming. De respondenten die wel zaken missen noemen de volgende taken.

Overige taken	Aantal keren genoemd
<i>Registreren en archiveren.</i>	
Registreert in een digitaal beheersysteem (kaarten, logboeken, inventaris).	
Beheert gegevens in data beheerpakket Geo Visia.	4
Collectiebeheer, archiveren, contact met collega tuinbazen, communicatie.	
Archiefvorming, verslaglegging.	
<i>Communicatie</i>	
PR activiteiten.	
Informatie verstrekking aan bezoekers, omgaan met bezoekersinformatie.	3
Informatieverstrekking aan media.	
<i>Kennis delen</i>	
Kennis delen. Verzorgen van opleiding/ lezingen/ rondleidingen.	
Het geven van rondleidingen voor interne en externe gasten.	3
Educatie natuurbeheer, lesprogramma's schrijven.	
Vrijwilligers begeleiden en aansturen.	3
Doet mee aan fondsverwerving en houdt contact met grote particuliere gevers.	2
Opkweken van planten.	2
Begeleiden van stagelopers.	1
Contact houden met opleiding AOC.	1
Is ook financieel verantwoordelijk voor het landgoed.	1
Onderhoud van vazen en hekken	1
Zaden winnen, etiketteren van planten	1
Overleg met bijvoorbeeld waterschap, provincie, omliggende boeren.	1
Bereidt herstelplan projecten voor.	1
Werkzaamheden rond verschillende subsidies en rangschikkingen, BRIM/SIM, SNL en Natuurschoonwet.	1
Werkzaamheden rond de aanvraag van WABO vergunningen.	1
Algemeen voldoen aan wet en regelgeving.	1
Relateert onderhoud/ontwerp van de tuinen aan historische bronnen.	1
Houdt duurzaamheid in het oog.	1
Maatschappelijk verantwoord ondernemen, ook naar de mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt.	1
Draagt verantwoording voor werkzaamheden buiten feitelijk groen (evenementen, afvalverwerking, gladheidsbestrijding e.d.). Want veel vakbekwame medewerkers besteden hier gedwongen veel tijd aan.	1
Kennis vergaren van specialistische onderdelen in relatie met Groen Erfgoed.	1
Onderhouden van contacten met het werkveld; RCE, provincie, gemeente, aangrenzende terreineigenaren.	1
Verzorgen van de inkoop.	1
Externe adviseurs inhuren en begeleiden.	1

Op het vakgebied Groen Erfgoed dient de medewerker een aantal extra taken uit te voeren ten opzichte van de “gewone” hovenier. Meer dan de helft van de tuinbazen vinden dat het geven van informatie/voorlichting aan bezoekers en het maken van een meerjarenplanning de medewerker in Groen Erfgoed onderscheiden van de hovenier.

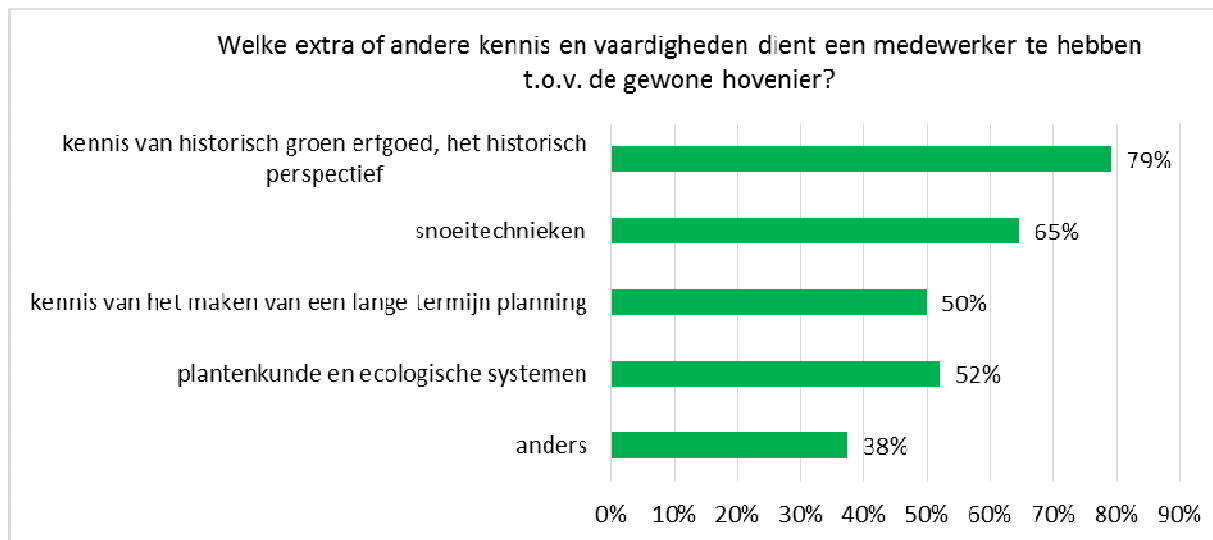

Daarnaast noemen de tuinbazen nog een aantal andere onderscheidende taken. Men vindt met name dat het takenpakket op het gebied van Groen Erfgoed breder is dan dat van de hovenier. En men noemt het omgaan met historisch erfgoed een onderscheidende factor.

Extra taken in Groen Erfgoed ten opzichte van hovenier	Aantal keren genoemd
<i>Het takenpakket is veel breder dan dat van de hovenier.</i>	
Begroting, planning, budget-bewaking, bestek, offerte, bedrijfsvoering.	
Je bent verantwoordelijk voor het geheel, het totaalplaatje.	
Klein team, we doen alles zelf.	6
Veel omvattender takenpakket.	
Zeer breed takenpakket.	
Veel omvattend takenpakket, aansturend bezig.	
<i>Omgaan met historisch erfgoed.</i>	
Besef historisch gebruik van beplanting en tuinstijlen.	
Omgaan met historisch groen, bv leifruit, moestuinen, park aanleg.	4
Rekening houden met cultuurhistorische waarden.	
Verdiept zich in de tuingeschiedenis van de buitenplaats. Aanvragen van vergunningen.	
Dat het er altijd goed uitziet.	1
Denken en plannen maken over lange termijn.	1
Aandacht voor kennis en gebruiken in omgang.	1
Geven van informatie aan vrijwilligers.	1
Het onderhoud van het contact met burens/omwonenden.	1
Kwaliteit, vakkennis. Elke klant zijn eigen eisen, groen erfgoed is er één.	1
Volgens een beheerplan kunnen werken.	1
Zorgdragen voor continuïteit in het beheer en controleren werkzaamheden aannemer.	1

2.7 Kennis en vaardigheden

Als het gaat om kennis en vaardigheden, onderscheidt het vakgebied Groen Erfgoed zich van het hoveniersvak, doordat het vak meer eisen stelt aan kennis van historisch Groen Erfgoed, snoeitechnieken, het maken van een lange termijnplanning en meer kennis vereist van plantenkunde en ecologische systemen.

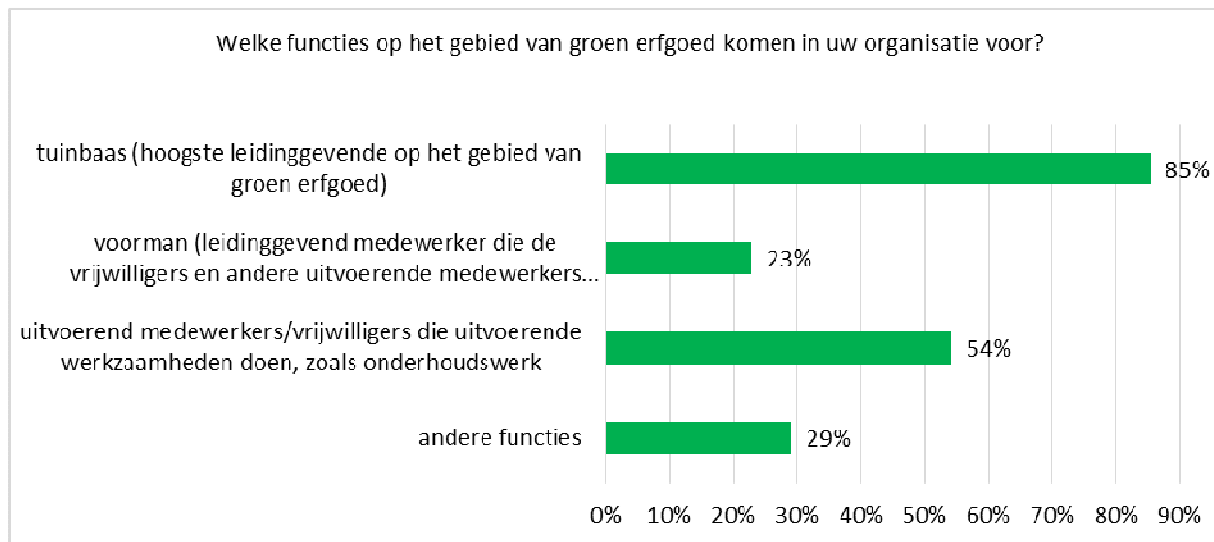

Een deel van de tuinbazen vindt nog andere extra kennis en vaardigheden nodig. Een deel van hen denkt hierbij aan kennis van specifieke soorten planten en verschillende andere soorten kennis en vaardigheden.

Overige extra kennis	Aantal keren genoemd
<i>Kennis van planten</i>	
Beheer en kweken van fruit.	
Beheer oude planten, weten wat te doen in welke tijd.	5
Kennis van kuipplanten.	
Orangeriekennis, kennis leibomen.	
Zeer uitgebreide planten kennis en het vermeerderen van oude rassen.	
Brede blik.	1
Communicatie met eigenaar.	1
Lezen van tuinplan, symboliek, liefde voor cultuur, zorgvuldig werken, brede blik.	1
Multitasken, motorenkennis en reparatiewerk.	1
Omgangsvormen met eigenaar.	1
Ontwerpen.	1
Precies kunnen werken, totaalplaatje kunnen hebben.	1
Subsidies, rangschikking, wetgeving op relevante gebieden.	1
Terrein, bodem conditie kennen.	1
We zijn echt allround en doen ook alles zelf.	1
Zelfstandig kunnen werken.	1

2.8 Functies

De “tuinbaas” en de “uitvoerende medewerker” zijn de meest voorkomende functies. In de meeste organisaties komen deze functies voor. De tuinbaas is de hoogste leidinggevende op het gebied van groen erfgoed. De uitvoerende medewerker of vrijwilliger verricht uitvoerende werkzaamheden. In 23% van de organisaties komt de functie van voorman voor. De voorman geeft leiding aan de uitvoerende medewerkers en vrijwilligers. In 29% van de organisaties komen nog andere functies voor.

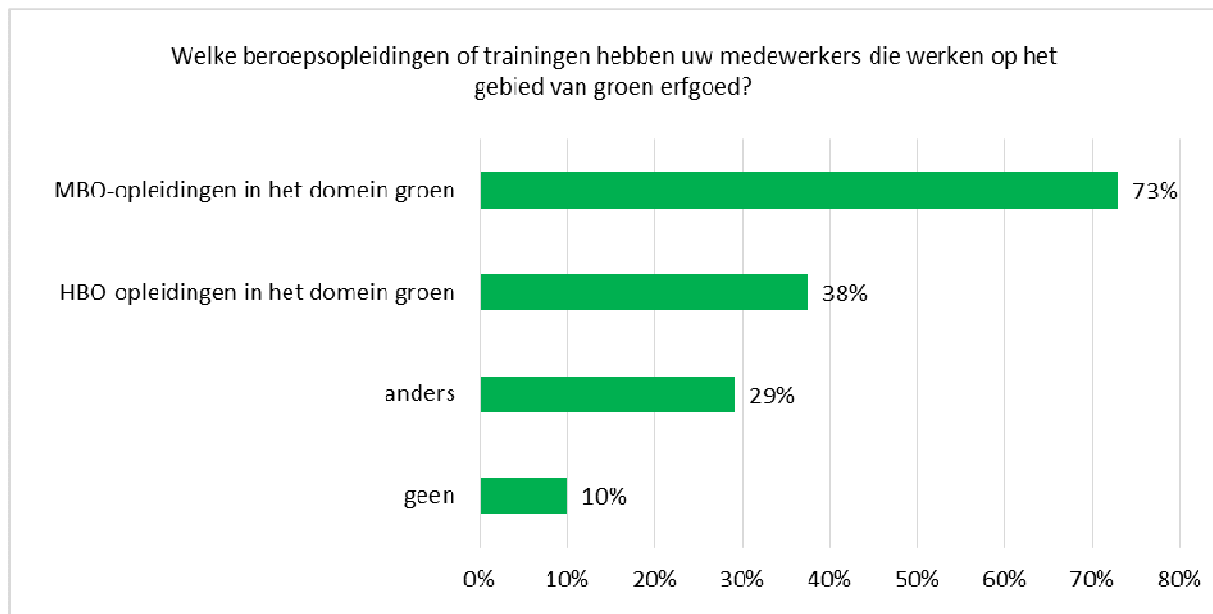

Onderstaand schema geeft een overzicht van de andere functies die door de tuinbazen worden genoemd.

Andere functies	Aantal keren genoemd
Beleidsmedewerker cultuurhistorie	1
Bosbaas	1
Boswachter	1
Collectiebeheerder	1
Eerste tuinman	1
Landelijke functie cultuurhistorie inclusief groen erfgoed	1
Manager estate and heritage, employee estate	1
Medewerker stallen en beheer paardendomein	1
Plantverzorgers 1,2,3	1
Teamleider, hovenier, bloemist, kwekerijmedewerker, bloembinder, technisch hovenier	1
Timmerman	1
Uitvoerend medewerkers	1
ZZP	1

2.9 Beroepsopleidingen

Bij driekwart van de organisaties werken mensen met een MBO-opleiding in het groene domein. Bij ruim een derde van de tuinen (38%) werken mensen met een HBO-opleiding in het domein groen. Bij 23% van de organisaties werken ook mensen met andere opleidingen. Bij 10% van de organisaties werken geen mensen met een beroepsopleiding.

De andere opleidingen van medewerkers staan in het onderstaande overzicht.

Andere opleidingen	Aantal keren genoemd
LBO, LTS	3
VMBO-opleidingen in het domein groen.	1
Wageningen University and Research.	1
Aankomende hoveniers, vakbekwaam hovenier.	1
Agrarisch.	1
Diverse aanvullende opleidingen.	1
HAS	1
Historische geografie.	1
Hoefsmid en overige HBO.	1
Larenstein MBCT bos cultuur opleiding.	1
Post-MBO landschap en recreatie.	1
Veel vrijwilligers hebben een hoge opleiding genoten (universitair).	1

2.10 Interesse in het opleiden van leerlingen

Aan de tuinbazen is gevraagd of men leerlingen een stageplek zou bieden, als er in het MBO-onderwijs een specifieke opleiding of een deelopleiding voor Groen Erfgoed zou zijn. 38% van de tuinbazen zou zeker een stageplek aanbieden. 44% staat positief tegenover het aanbieden van stageplaatsen, maar weet niet of men dat ook werkelijk zou doen. 6% zou geen stageplekken beschikbaar stellen.

Aan de bedrijven die zeggen een stageplek beschikbaar te zullen stellen of hier positief tegenover staan, maar nog niet zeker weten of ze dat ook echt zullen doen, is gevraagd of men een voorkeur zou hebben voor bbl-ers of voor bol-leerlingen.

Iets meer dan de helft van deze bedrijven (54%) heeft een voorkeur voor BOL leerlingen. Deze leerlingen volgen een opleiding op een ROC en lopen een aantal weken per jaar stage in een bedrijf. Bijna een derde (31%) heeft een voorkeur voor BBL-leerlingen. Een BBL-leerling werkt vier dagen per week in een bedrijf en heeft daar een dienstverband. De BBL-leerling gaat een dag per week naar school.

Wat voor stageplek kunt u aanbieden? (n=39)

2.11 Baankansen

Van de bedrijven die zeker of misschien leerlingen zouden willen hebben denkt 8% deze leerlingen ook een baan aan te kunnen bieden aansluitende op de stage. Bijna een kwart (23%) denkt leerlingen misschien een baan aan te kunnen bieden. Ruim de helft (56%) denkt leerlingen geen baan aan te kunnen bieden na hun stage.

Kunt u leerlingen na stage een baan aanbieden? (n=39)

Van de 48 bedrijven die aan het onderzoek hebben meegewerkt denken 3 bedrijven stagiaires te zullen plaatsen van een eventueel te realiseren MBO opleiding voor Groen Erfgoed en deze stagiaires na een stage ook een dienstverband aan te kunnen bieden. Tezamen bieden deze drie organisaties op dit moment werk aan 18 personen (15,8 FTE) en 4 flexibele arbeidskrachten.

Acht bedrijven denken wel stageplaatsen te zullen bieden, maar weten niet of ze stagiaires daarna ook een betaalde baan aan kunnen bieden. Bij deze acht bedrijven werken in totaal 29 personen (22,2 FTE) met een dienstverband en 7 flexibele arbeidskrachten.

Profiel van de bedrijven die toekomstige stagiaires zeker of misschien een baan kunnen bieden

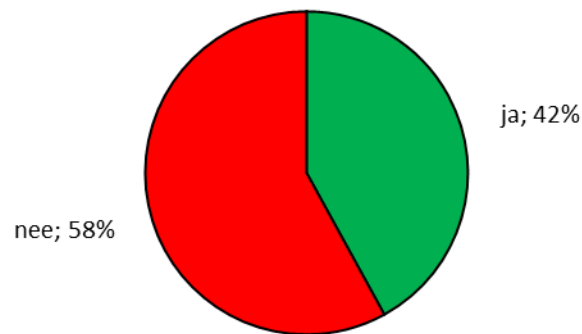
Mogelijkheden	Aantal bedrijven	Profiel van de bedrijven						
		bedrijf	Personen in dienst		Flexibele arbeidskrachten		Vrijwilligers	
			Aantal	FTE	Aantal	FTE	Aantal	FTE
Kan stagiaires baan bieden na stage.	3	bedrijf 1	2	1,3	1	1	0	0
		bedrijf 2	6	5,4	2		0	0
		bedrijf 3	10	9,1	1	1	8	2
		Totaal	18	15,8	4	2	8	2
Kan stagiaires misschien baan bieden na stage.	8	bedrijf 4	1	0,8	1	0,8	0	0
		bedrijf 5	2	1,3	1	0,6	0	0
		bedrijf 6	1	1	1	1	25	1
		bedrijf 7	3				25	
		bedrijf 8	2	2			15	
		bedrijf 9	2	1,5	0	0	0	0
		bedrijf 10	1	1	2	2	0	0
		bedrijf 11	17	14,6	2		26	4
Totaal	29	22,2	7	4,4	91	5		

Dit betekent dat het arbeidsmarktperspectief onder deze bedrijven voor stagiaires van een nog te realiseren MBO-opleiding Groen Erfgoed beperkt is. Bij deze bedrijven zullen uit een eerste lichting 3 tot (maximaal) 11 leerlingen een baan kunnen vinden. Het personeelsbestand is stabiel en kent weinig verloop. Daarom kan verwacht worden, dat de baankansen voor leerlingen uit latere cohorten kleiner zullen zijn dan voor leerlingen uit het eerste cohort.

2.12 Bijscholing van medewerkers

Iets minder dan de helft van de bedrijven (42%) heeft behoefte aan bijscholing van de medewerkers.

Heeft u behoefte aan bijscholing voor uw huidige medewerkers? (n=48)

De inhoud van de gewenste bijscholing is divers. Historische kennis en snoeitechnieken worden regelmatig genoemd. Hieronder zijn de antwoorden van de tuibazen weergegeven, ingedeeld in categorieën.

Inhoud van de gewenste bijscholing voor medewerkers

Historische kennis

Basiskennis historische parkaanleg (engels, frans).

Cursus in historisch opzicht en snoeitechnieken.

Eigen natuurmonumentenacademie. Historisch perspectief/werkwijze.

Historisch besef tuinstijlenfruit, snoeibeheer natuurterreinen.

Wat is historisch groen en hoe ga je daar mee om.

Snoeitechnieken

Hoofdzakelijk onderhoud (historisch) groen, met name snoeitechnieken (verdieping in: rozen, leifruit, heesters met specifieke eisen) en onderhoud vaste planten (verdieping, soort specifieke eisen).

Snoeien leifruit.

Specifieke kennis fruitbomen snoeien. Managementtaken aansturen vrijwilligers.

Snoeitechniek.

Snoeitechniek fruit.

Technische kennis

Kettingzaagwerk.

Technische opleiding machines en lassen, beheer historisch groen.

Overige kennis

Bodemleven.

Een leven lang leren! Bijscholen op alle gebieden is noodzaak. Al jaren probeer ik een bodem- en bemestingscursus te vinden. Nu heeft de leverancier van meststoffen dat (zeer gekleurd) gedaan. Dat is een beetje jammer. Composteren, gereedschapsonderhoud.

Fijn hoveniers werk, termijnplanning.

Inhoud van de gewenste bijscholing voor medewerkers - vervolg

Overige kennis

Materialenkennis.

Vreemde talen om buitenlandse bezoekers te woord te kunnen staan.

Kennis Stinse planten en onderhoud, onderhoud bos en vitaliteit bomen.

Onderhoud en verzorging kuipplanten.

Kennis op relatie flora en fauna.

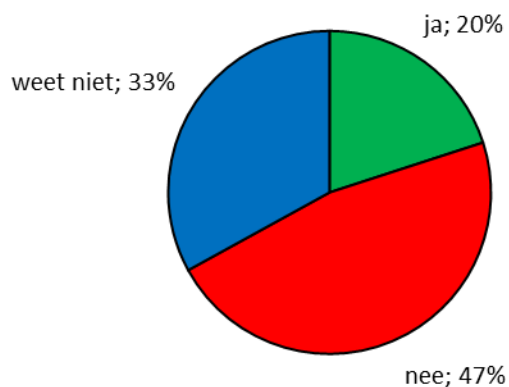
Specifieke kennis op het gebied van botanische collecties. Uitgebreide planten kennis en de verzorging daarvan. Kennis hebben van tuin- landschapsarchitectuur.

Veranderde bemesting op het gehele gebied, (chemische) bestrijding van onkruid.

Vrijwilligers moeten geschoold worden in eenvoudige groenonderhoudstechnieken.

Een vijfde (20%) van de tuinbazen met behoefte aan bijscholing voor medewerkers geeft aan dat men hiervoor voldoende geschikte opleidingen kan vinden. Bijna de helft (47%) kan niet voldoende geschikte opleidingen vinden.

Kunt u voor de opleidingsbehoefte voldoende geschikte opleidingen vinden? (n=15)

2.13 Veranderende eisen

De helft van de tuinbazen (50%) verwacht de komende 10 jaar geen verandering in de eisen die op het vakgebied Groen Erfgoed worden gesteld aan de kennis, vaardigheden en houding van medewerkers. De overige tuinbazen verwachten het volgende.

Veranderende eisen in de komende 10 jaar

Vakkennis

Betere vakkennis.

Een tekort aan kennis van zaken.

Meer kennis betreffende groen onderhoud erfgoedplantenkennis!

Kennis historisch perspectief, multitasking.

Kennis lange termijn visie.

Kennis van duurzaam onderhoud.

Kennis van regelgeving m.b.t. groen cultureel erfgoed.

Maak een slag terug naar de inhoud. Leerlingen komen met alarmerend weinig basiskennis van de MBO opleidingen.

Meer specifieke kennis omtrent snoeiwerk.

Meer vaktechnische techniek op het gebied van snoeien, beplanting en historisch inzicht.

Communicatie

Communicatieve vaardigheden.

Publieksinformatie gaat een grotere rol spelen.

Overige antwoorden

De mensen bij ons moeten zeer flexibel zijn en zeer allround klein team die ,alles, moet kunnen. Dus niet 1 ding specialiseren maar allround zijn.

De huidige medewerkers komen zelf steeds minder buiten. veel werkzaamheden worden uitbesteed. De medewerker moet steeds meer weten over de verschillende vormen van uitbesteding.

Ergonomie, manier van werken m.b.t. veiligheid etc.(biologische) bestrijdingsmiddelen.

Hoe om te gaan met aannemers en publiek. Het wordt steeds belangrijker precies te weten om welke hoeveel heden aan m2, lengtes enzovoort. Wat je in bezit hebt en moet beheren in de tijd (tot wel 50 jaar naar voren) welke kwaliteit je wenst en welke onderhoud methode je wilt toepassen. Dit alles binnen een krap budget. De grote claim van de maatschappij over het gebruik van jouw terrein voor sportevenementen tot concerten.

Groter enthousiasme van externe medewerkers.

Het werken zonder chemische gewasbestrijdingsmiddelen.

Hogere eisen aan personeel, juridische kennis wordt belangrijk.

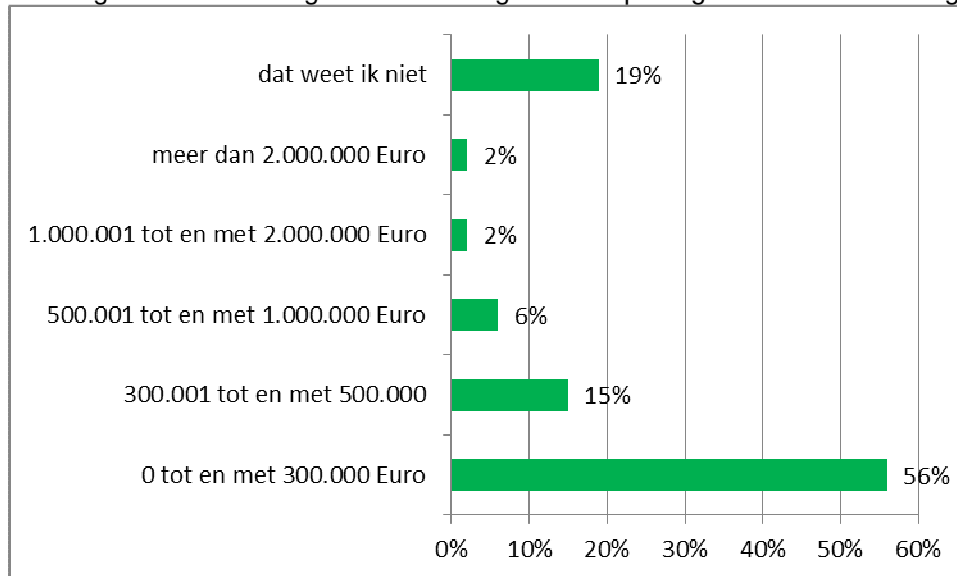
Indien het beheer van groen erfgoed op de agenda blijft staan, en men op buitenplaatsen enig beheer blijft toepassen, zullen kennis en vaardigheden behouden blijven. Het kweken van interesse voor historie en beheer van buitenplaatsen is toch inherent aan het werk van erfgoedhovenier.

Inspelen op een vermindering van budget.

2.14 Ontwikkeling uitgaven

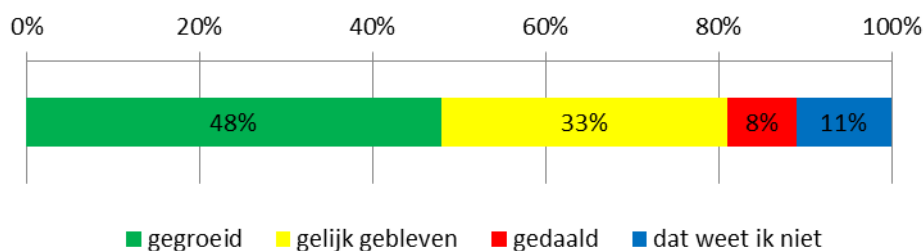
In de meeste organisaties (56%) bedragen de totale jaarlijkse uitgaven minder dan 300.000 Euro. Dit zijn de totale kosten, dus inclusief salaris voor medewerkers, vergoedingen voor vrijwilligers, kosten van ingehuurde bedrijven, kosten van materialen et cetera. In 15% van de organisaties bedragen de totale lasten 3 tot 5 ton per jaar. Een vijfde (19%) van de tuinbazen heeft geen zicht op de totale uitgaven.

Omvang van de totale uitgaven van de organisatie op het gebied van Groen Erfgoed

De uitgaven van de organisaties op het gebied van Groen Erfgoed zijn in de afgelopen vijf jaar in de helft van de organisaties (48%) gegroeid. Bij een derde (33%) zijn de uitgaven gelijk gebleven.

Ontwikkeling uitgaven op gebied van Groef Erfgoed in de afgelopen vijf jaar

Een derde van de organisaties verwacht een groei van de uitgaven aan Groen Erfgoed in de eigen organisatie in de komende twee jaar. Ruim de helft (57%) verwacht dat de uitgaven gelijk zullen blijven.

